

BESZÁMOLÓ

A lemorzsolódás megfékezésére tett intézkedések (a hallgatói véleményezések értékelése alapján)

Alkalmazott Pedagógia és Pszichológia Intézet

Pszichológia Intézeti Tanszék

Az Alkalmazott Pedagógia és Pszichológia Intézet Pszichológia Intézeti Tanszék által gondozott képzésekben:

- Család és gyermekvédő mestertanár
- Csecsemő- és kisgyermeknevelő felsőoktatási szakképzésben és a Csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó felsőfokú szakképzésben
- Csecsemő és gyermeknevelő gondozó alapszak
- Inkluzív nevelés tanára mestertanár

a hallgatói lemorzsolódás mind nappali, mind levelező tagozaton minimális, a hatékonyan működő patronálói tevékenységnek is köszönhetően. Minden egyes képzési formában – FSZ, FOSZK, BA, MA – nappali és levelező tagozaton, minden évfolyamon egy-egy patronáló tanár gondoskodik a hallgatók kérdéseinek megfelelő megválaszolásáról, tanulmányi problémáik hatékony kezeléséről. Képzési formákra bontva:

Harsányiné Petneházi Ágnes patronáló tanári tevékenységet végez a **Család és gyermekvédő mestertanár** hallgatók (nappali és levelező) körében.

Létszámadatok a jelenlegi nappali és levelező tagozatos képzési formában:

Most végeznek: nappali 4 fő, ebből lemorzsolódás 2 fő (átment levelezőre, mert munkát vállalt, passzív félév) levelező 9 fő. Ebben az évfolyamban a **lemorzsolódás** 1 fő volt; a lemorzsolódás okát nem tudjuk

2014. júniusban végeznek: levelező 5 fő. Ebben az évfolyamban a **lemorzsolódás** nappali tagozaton nincs. Levelező tagozaton 7 fő a lemorzsolódás (átmentek pedagógia szakra).

2015. januárban végeznek: 4 fő nappali, 8 fő levelező

Patronáló tanári tevékenységek:

- Az utolsó évfolyamon az összefüggő szakmai gyakorlati rend elkészítése, a hallgatói igények (például bejárás, munkahelyi elfoglaltságok) figyelembevételével;
- a központi beiratkozás után az elsőéveseknek szakos tájékoztató megtartása;
- részvétel a főiskola promóciós és toborzó munkájában, melyben a szakot népszerűsítjük;
- információnyújtás és tájékoztatás a külső óraadó kollégák részére;

- a külső óraadó kollégák munkájának segítése a felmerülő problémák megoldására tett lépések megvalósítása – például informatikai igények teljesítése;
- kapcsolatot tartása hallgatói csoportok vezetőivel heti szinten;
- hallgatói tájékoztatás, információnyújtás a képzéssel kapcsolatban;
- a felmerülő problémákat megoldásában segíti a hallgatókat napi szinten.
- a portfólióval kapcsolatos tájékoztatók, megbeszélések szervezése
- a mentorokkal való kapcsolattartás

Magyar Miriam patronáló tanári tevékenységet végez a **Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó** felsőfokú szakképzésben nappali és levelező tagozaton.

Létszámadatok a jelenlegi nappali és levelező tagozatos képzési formában:

Csecsemő- és kisgyermeknevelő felsőoktatási szakképzés I. évfolyam

Nappali 23 fő; levelező 16 fő

Csecsemő- és kisgyermeknevelő felsőoktatási szakképesítés II. évfolyam

Nappali 18 fő; levelező 7 fő. Ebben az évfolyamban lemorzsolódás levelező tagozaton nincs, nappali tagozaton 2 hallgató (egy családi problémák miatt, egy munkalehetőség miatt) nem iratkozott be ebben a félévben.

Patronáló tanári tevékenységek:

- mindkét szakon a levelező konzultációs rendek elkészítése, nappali tagozatos hallgatók órarendjének elkészítése
- nyílt napokon való részvétel – a szak ismertetése;
- a központi beiratkozás után az elsőéveseknek szakos tájékoztató megtartása;
- információnyújtás és tájékoztatás a külső óraadó kollégák részére
 - óráik tematikájának, leírásának ismertetése
 - órartartáshoz szükséges igényeik figyelembe vétele;
- kapcsolatot tart a hallgatói csoportok vezetőivel heti szinten;
- hallgatói tájékoztatás, információnyújtás a képzéssel kapcsolatban;
- a felmerülő problémákat megoldásában segítem a hallgatókat napi szinten
 - a szak tantervi hálójának ismertetése,
 - neptun kezelés,
 - órák felvételének segítése,
 - vizsgajelentkezések segítése,
 - követelmények ismertetése,
 - félévi eredményesség figyelemmel kísérése,
 - tanulmányi- és vizsgaszabályzat ismertetése

Szatmári Ágnes patronáló tanári tevékenységet a **Csecsemő - és kisgyermeknevelő** alapszakos hallgatók (nappali és levelező) körében lát el, a szak beindítása, azaz 2012. szeptember óta.

Létszámadatok:

III. évfolyam: nappali 15 fő; levelező 8 fő. Ebben az évfolyamban **lemorzsolódás** nappali tagozaton nem történt. Levelező tagozaton a lemorzsolódás 1 fő (súlyos betegség miatt elhalálozott).

II évfolyam: nappali 35 fő; levelező 10 fő. Ebben az évfolyamban a **lemorzsolódás** nappali tagozaton 5 fő (1 fő külföldre költözött és munkát vállalt, 2 fő levelező tagozaton folytatja a tanulmányait, 2 fő családi okok miatt nem folytatja a tanulmányait). Levelező tagozaton 5 fő a lemorzsolódás (4 fő családi okok miatt, 1 fő munkahelyi nehézségek miatt nem folytatja a tanulmányait).

I évfolyam: nappali 32 fő; levelező 28 fő. Ebben az évfolyamban a **lemorzsolódás** nappali tagozaton 2 fő (1 fő családi okok miatt nem folytatja a tanulmányait, 1 fő levelező tagozaton folytatja a tanulmányait). Levelező tagozaton nincsen lemorzsolódás.

Patronáló tanári tevékenységek:

- mind a három évfolyamon a levelező konzultációs rendek elkészítése, a hallgatói igények (például bejárás, munkahelyi elfoglaltságok) figyelembevételével;
- nyílt napokon való részvétel – a szak ismertetése;
- részvétel a főiskola promóciós és toborzó munkájában, melyben a szakot népszerűsítjük;
- a központi beiratkozás után az elsőéveseknek szakos tájékoztató megtartása;
- információnyújtás és tájékoztatás a külső óraadó kollégák részére;
- a külső óraadó kollégák munkájának segítése a felmerülő problémák megoldására tett lépések megvalósítása – például informatikai igények teljesítése;
- kapcsolatot tartás a hallgatói csoportok vezetőivel heti szinten;
- hallgatói tájékoztatás, információnyújtás a képzéssel kapcsolatban;
- a félév elején és a félév végén közös csoportos megbeszélés, a félév értékelése;
- a gyakorlat egészének koordinálása;
- leendő terep helyek feltérképezése;
- együttműködési szerződések előkészítése,
- részvétel a gyakorlati napló elkészítésében;
- a II. és III. éves hallgatók gyakorlati munkájának szervezése, beosztás készítése, kapcsolattartás a gyakorlóléhelyek vezetőivel, közös tájékoztató szervezése;
- segítségnyújtás a felmerülő hallgatói problémák megoldásában – napi szinten.

Dr. Pauwlik Zsuzsa Orsika patronáló tanári tevékenységet végez az **Inkluzív nevelés tanára mestertanár** hallgatók (nappali és levelező) körében. Az Inkluzív nevelés tanára mestertanár szakon az elmúlt évben lemorzsolódás nem történt nappali tagozaton; egy hallgató egyéni tanrend alapján egy időben teljesíti, a páratlan majd a páros félév tantárgyait; ezáltal teljesíthető válik számára a szak elvégzése, a főszakja (matematika) mellett.

Patronáló tanári tevékenységek:

- kapcsolatot tartása hallgatói csoportok vezetőivel heti szinten;

- hallgatói tájékoztatás, információnyújtás a képzéssel kapcsolatban;
- a felmerülő problémákat megoldásában segíti a hallgatókat napi szinten:
 - a szak tantervi hálójának ismertetése,
 - neptun kezelés,
 - órák felvételének segítése,
 - vizsgajelentkezések segítése,
 - követelmények ismertetése,
 - félévi eredményesség figyelemmel kísérése,
 - tanulmányi- és vizsgaszabályzat ismertetése
- információnyújtás és tájékoztatás a külső óraadó kollégák részére;
- a külső óraadó kollégák munkájának segítése a felmerülő problémák megoldására tett lépések megvalósítása – például informatikai igények teljesítése;

A patronáló rendszer működtetését a továbbiakban is azonos formában tervezzük, annak hatékony működését megőrzendő.

A hallgatói elégedettségmérés eredményeit figyelembe véve a **Csecsemő- és kisgyermeknevelő alapképzési szak vonatkozásában** a tantárgyak struktúráját tekintve (a hallgatók több gyakorlati, illetve pszichológiai jellegű órát és tréninget szeretnének) a KKK-t tekintettük irányadónak, ezen módosítani nem áll módunkban a törvényi kereteket figyelembe véve. A gyakorlatokhoz történő több eszköz - Csecsemő- és kisgyermeknevelő demonstrációs terem - biztosítása az anyagi források hiányában sajnos nem történhetett meg.

A képzésre vonatkozó hallgatói elégedettségmérés adatait figyelembe véve törekszünk a szakon folyó oktatás színvonalának emelésére, a külső óraadók munkájának hatékonyabbá tételére.

Továbbá, önkéntes vállalás alapján rendszeres pszichológiai tanácsadást végzünk a pszichésen labilis, és krízis helyzetbe került hallgatók részére.

Pedagógia Intézeti Tanszék

A pedagógia alapképzési szak levelező tagozatán a **lemorzsolódás csökkentése** érdekében az alábbi intézkedés javasolt:

A levelező tagozatos képzésben résztvevő hallgatókkal, amennyiben az első előadáson nem jelennek meg, az oktató neptun-üzenetben felveszi a kapcsolatot, akinél érdeklődik a hiányzás okáról és a képzésben való további részvételi szándékáról.

A Pedagógia alapszak 2014-ben végzett hallgatói elégedettségmérés eredményének figyelembe vételével az alábbi intézkedések fogalmazhatóak meg. A tantárgyi struktúrát illetően az elmélet magas arányáról számoltak be a hallgató. Sajnos ezen változtatni nem tudunk a képzési és kimeneti követelmények alapján.

Ahhoz, hogy a hallgatók elégedettebbek legyenek, felhívtuk a kollégák figyelmét, hogy gyakorlatorientáltabb tartalmakat építsenek be a konzultációba. A frontális oktatással szemben a csoportmunkát kívánjuk előtérbe állítani, illetve lehetőséget kívánunk biztosítani az eltérő vélemények, nézetek ütköztetésére, ezáltal fejlesztve a hallgatók érvelési és vitakészségét, mivel ezt nevezték meg a hallgatók a legkevésbé fejlesztett képességnek.

Patronáló tanári rendszert vezettünk be:

Pedagógia tanár szakképzettség:	Dr. Márton Sára
Pedagógia alapszak:	Dr. Vincze Tamás

Szociálpedagógia Intézeti Tanszék

Szociálpedagógia BA szak

Az elégedettségmérésben a hallgatók 16%-a (18) vett részt.

A válaszadók közel fele már 3. éves, tehát rálátása van a képzésre, másik fele 2. éves, mindegyikük a nagy féléves gyakorlat előtt állnak. Az elégedettséggel kapcsolatosan a nappali-levelezős arányt(61,1-38,89) is figyelembe kell vennünk.

Pozitívnak tekinthető, hogy a válaszadók 85%-a elégedett az oktatás színvonalával. A 16%-uk erősen hullámvonó tartja azt. Mivel az emögötti konkrétumokat nem ismerjük, így változtatni sem tudunk rajta.

A tantárgyi hálók vonatkozásában közel felük sok felesleges tárgy teljesítéséről szól. A szak KKK-jának bonyolult felépítésének következtében kialakított hálóstruktúrában számtalan tárgy van , amelyek a hallgatók értelmiségévé nevelését szolgálja, így az egyszerű egy-az egyben csak konkrét, azonnal alkalmazható ismereteket tartalmazó tárgystruktúra kialakítása nem lehet a felsőoktatás célkitűzése. Ezt elsődlegesen a FOSZK-nak kellene biztosítania.

.

Az oktatók szakmai felkészültségével közel 90%-uk elégedett, de hogy milyen szempontok alapján tudják ezt a képzésben résztvevők eldönteni, arra a kérdőív nem ad választ.

A tantárgyi követelményeket reálisnak, illetve magasnak, de teljesíthetőnek látja 95%-uk. Ezt alátámasztja az oktatókkal kapcsolatos pozitív visszajelzésük, mely a kölcsönös tiszteletéről és segítségnyújtásról szólnak.

A szakhoz tartozó gyakorlati képzés során a hallgatók 8 tantárgyból 1-1 hetet, s a 7. félévet töltik terepen. A válaszadók 10%-a(közel 2 fő) elavult tudást adónak nevezik ezeket, ami azért furcsa, mivel a gyakorlattal találkoznak a terepeken. Ugyanakkor ugyanolyan arányban tartják jól szervezettnek és rosszul szervezettnek (38,89-38,89%) azokat. Ennek a felderítését a jövőben úgy tudjuk megoldani, hogy minden terepgyakorlatot követően a hallgatók kérdőívet fognak kitölteni. Eddig is a hallgatói vélemények alapján módosítottuk az egyes terepekre és tereptanárokhoz való küldést.

Az infrastruktúra biztosítását a hallgatók általánosan jónak tartották.

Mivel szakmai tanulmányutak szervezése a tantárgyi struktúrában nincs, ezért ezek szervezése nem előre tervezetten történt, s a lehetőségeket a hallgatók anyagi helyzete eléggé szűkre szabta. A Tanulmányi és Felvételi csoport működésével kapcsolatban legkevésbé a tájékoztatásuk minőségével(4,22) és a fogadóórák időtartamával és megfelelőségével (3,67) voltak megelégedve. Ezeknek a hallgatók időbeosztásához jobban kellene alkalmazkodni, különösen a levelezős hallgatókéhoz.

Az intézeti adminisztráció vonatkozásában az irodai nyitvatartással és elérhetőséggel voltak elégedetlenek(3,65). Ez az elmúlt év adminisztrációs átszervezéseit illetően érthető, az új felállással valószínűleg ez a probléma megszűnik.

A szak értékelésében az órarend alakításának rugalmasságát tartották a legkevésbé megfelelőnek(4,57). Konkrétan itt sem tudjuk, hogy a rugalmasság mit is jelent, de az órarendi változtatásoknak számtalan adminisztratív akadálya van. A hallgatók és oktatók közötti időegyeztetések nem minden esetben lehetnek eredményesek, és szükségszerűek.

A szakra vonatkozóan a szakon végzettek elhelyezkedési esélyeivel vannak legkevésbé megelégedve(3,61). Ennek munkaerőpiaci háttere, a szociális terület infrastrukturális fejlesztéséhez szükséges támogatások nagysága. A hallgatók számára biztosított már jelzett terepgyakorlatok arra is lehetőséget adnak, hogy elhelyezkedési esélyüket növeljék.

Ennek ellenére közel 90%-uk a végzettségüknek megfelelő helyen szeretnének elhelyezkedni.

A fejlesztési javaslatuk nem szakmai. A pincékben tartott oktatás felszámolását kívánják.

Összefoglalva a szak általános színvonala jó. A korábbi években végzett hasonló kérdőíves vizsgálatokhoz képest gyökeresen javult a gyakorlati képzés megítélése, a gyakorlati képzés átalakításának következtében.

Teendők:

A megszerzett ismeretek vonatkozásában lényegesen fejlesztendő területek közé tartozik a kreativitás, az önkifejezés, a vitakészség, és az innováció. Mindezeket a tanórai önálló tevékenységekkel, a problémák felvetését követően, azok megoldási módjainak kidolgozását szorgalmazó módszerek alkalmazásával szükséges a szakon oktatóknak fejleszteni

Terepgyakorlatokat követően hallgatói kérdőív összeállítása, kitöltetése, elemzése.

A szakmai tanulmányutakat finanszírozó pályázati figyelése, és az azokban való részvétel biztosíthat mozgásteret.

Szociális és ifjúsági munka felsőoktatási szakképzésre

A Szociális és ifjúsági munka felsőoktatási szakképzési szak 2013. szeptemberétől indult el főiskolánkon. Az első tanévben a képzés csak nappali tagozaton tudtuk beindítani 9 fővel, a második tanévben pedig nappali (12 fő) és levelező tagozaton (9 fő) is megkezdtük a képzést.

A vizsgálatban csak másodévesek vettek részt (9-ből 5 fő), mivel az az első évfolyamosok érdemi válaszokat még nem tudtak megfogalmazni a képzésre vonatkozóan.

A hallgatói vélemények összességében pozitív kicsengésűek, az oktatás színvonalát többségük jónak tartja, amelyben döntően a gondolkodás és a kommunikáció fejlesztését, illetve a csapat munkát tartják a képzés fő erényének. Ugyanakkor az oktatók egyéni szakmai felkészültségének színvonalát kifogásolják néhányan. A hallgató-oktató közötti viszonyt is pozitívan értékelik.

A tantárgyi háló gyakorlatilag kipróbálás alatt van, amelyben elsősorban az elmélet arányát tartották túlzónak a hallgatók. A képzés struktúrája alapján e félévben összefüggő terepgyakorlaton vannak a hallgatók, így a képzés befejeztével az elmélet-gyakorlat arányában kiegyenlítődik. A hallgatók által megfogalmazott javaslatok között szerepel az évközi gyakorlatok beiktatása, amit a szakra vonatkozó képzési és képesítési követelmények nem tesznek lehetővé. A szak megítélése is pozitív, mindannyian e szakmában szeretnének elhelyezkedni, mert piacképesnek és jó elhelyezkedési esélyűnek vélik.

Az intézmény infrastruktúrájával, az intézeti adminisztrációval elégedettek a hallgatók, ez utóbbival kevésbé, de meg kell jegyezni, hogy másfél évig nem volt tanszéki ügyintézőnk. Legkevésbé a Tanulmányi és Felvételi Csoport működéseivel elégedettek, itt főleg a fogadóórák időpontját nem tartják elégnek.

Teendők:

- A szakon a szakmai óralátogatások rendszerének bevezetése, így keresve a választ az oktatók közötti egyenetlen szakmai felkészültség okára, magyarázatára, a segítségnyújtás lehetőségének kidolgozására.
- Az ez évben kifutó évfolyam tapasztalatainak, és az oktatói tapasztalatok összevetése alapján a tantervi háló korrekciója. Amennyiben lehetséges olyan átdolgozása, ahol nagyobb hangsúlyt kapnak az évközi intézmény és –tereplátogatások.

Intézkedési terv

- Az Alkalmazott Pedagógia és Pszichológia Intézet minden egységében a patronáló rendszer fenntartása évfolyamonként.
- A hallgatók tanulmányának megsegítése céljából szükség esetén egyéni konzultáció biztosítása.
- Pszichológiai tanácsadás folytatása (nemcsak az intézet, hanem az egész főiskola hallgatóinak és dolgozóinak részére).
- Az Alkalmazott Pedagógia és Pszichológia Intézetben nagyarányú a fogyatékkal élő hallgatók létszáma. Velük szemben egyéni bánásmódot alkalmazunk, személyes kapcsolatot alakítunk ki, és a törvény által előírt kedvezményeket minden esetben biztosítjuk számukra.
- A honlapon és fali újságon hirdetjük az oktatók fogadóóráit.

- Lehetőséget biztosítunk a hallgatóknak, hogy e-mailen napi kapcsolatot tartsanak az oktatóinkkal. Több oktató még a telefonos elérhetőség lehetőségét is megadja a hallgatónak a könnyebb kapcsolattartás érdekében.
- Az oktatás színvonalát negatív irányban befolyásolja a technikai felszerelés hiánya (projektorok, laptopok javítása problémát okoz). Segítséget kérünk abban, hogy a D. épület előadótermeibe központilag rakják be a számítógépet, és anyagi lehetőséget kapjunk az oktatástechnikai eszközök megjavítására.

Nyíregyháza, 2015. február 20.

Vassné dr. Figula Erika

intézetigazgató

Alkalmazott Pedagógia és Pszichológia Intézet